N°. 180. 1834.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Donderdag 31 Julij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische afgevaardigden hebben zich gisteren met de voortzetting der discussien over de wet op de gemeente-besturen besig gehouden. Naar men vermeende zou de kamer het in deze sessie bij de behandeling van den eersten titel laten, en den nog overigen tijd met de afdoening van andere aanhangige zaken besteden.

— Ten aanzien van de fransche in belgische dienst zich bevindende officieren leest men het volgende in het parijsch dagblad *le Temps*:

„Men weet dat de vraag, of de fransche officieren, die sedert eenige jaren in belgische dienst zijn overgegaan, bij hunne terugkomst in Frankrijk den in vreemde dienst verkregen rang behouden zouden, of weder den rang aanvaarden dien zij in ons leger bekleedden, nu twee maanden geleden, het onderwerp eener levendige woordenwisseling is geweest, en dat er dien ten gevolge door den maarschalk *Soult* eene beslissing genomen is, die juist iedereen niet te vreden heeft gesteld. De maarschalk *Gérard* die tweemaal over onze troepen in Belgie het bevel heeft gevoerd, en beter dan iemand in staat is dit vraagstuk, dat voor ons leger wel van eenig gewigt is, te beschouwen, moet haar, zoo wij vernemen, binnen kort weder op het tapijt brengen. Wij gelooven dat het moeijelijk zijn zal hetzelve in dier voege te beslechten, dat daarmede zoowel de thans nog in belgische dienst zijnde officieren als de onze te vreden zullen zijn, en hierin welligt had men vooraf behooren te voorzien, alvorens zoowel de een' als de andere dier officieren in eene verkeerde positie te plaatsen."

— De *Messager de Gand* beklaagt zich ten sterkste over het groot getal jongens, in lompen gehuld, die de straten van Gent tegenwoordig bedekken, noch woning of verblijf hebben, des nachts op stoepen of onder kelderluiken slapen, den dag met rumoer op de straten of met kwaaddoen doorbrengen, en hun leven alleen onderhouden van het overschot dat de soldaten hun van hun eten toereiken. Vol ongedierte waren zij zoo wel nadeelig voor de troepen, met wie zij in aanraking kwamen, als uit hoofde [illegible] behoefte gevaarlijk voor de openbare veiligheid.

— In de Antwerpsche citadel heeft men dezer dagen, bij den opbouw [illegible] onderscheiden spaansche zilveren munten, van den tijd der regering van *Isabella* gevonden.

— De belgische bladen maken nog steeds gewag van de verwoestingen, door het zware weder van den 18den dezer op een aantal plaatsen aangerigt. Zoo zijn onder anderen te Chièvres en Attres meer dan 300 der zwaarste boomen, tot de goederen van den graaf *Duval* behoorende, omvergerukt, 't welk eene schade van 5460 fr. had veroorzaakt. Volgens andere opgaven bedroeg de schade door de gemeente Chièvres geleden bijna 12,000 fr., en in de gemeenten Meslin-Evèque, Ladeuze, Tengres St. Martin werden zij op meer dan 40,000 fr. begroot.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Julij.

Het *Journal de Paris* vermeldt, dat het laatste gedeelte der telegrafische depeche, die gisteren werd afgebroken, niet anders dan het gerucht mededeelt, dat men aan de Spaansche grenzen, en zelfs in Navarre, nog immer zoude betwijfelen, of don *Carlos* zich werkelijk aan het hoofd der insurgenten bevond. Van de krijgsbewegingen heeft men heden, noch door officiele noch door bijzondere berigten iets naders vernomen.

— De laatste tijdingen uit Madrid loopen tot den 22sten dezer, en bevestigen volkomen dat ook daar de hevige uitbarsting der cholera het volk in beweging heeft gebragt, en onder voorwendsel van vermeende vergiftiging tot verschrikkelijke mishandelingen aanleiding gaf. De wanorde moet op den 17den tot zulk eene hoogte geklommen zijn, dat het gouvernement noodig heeft geoordeeld, alle de plaatselijke autoriteiten zoo civiele als militaire uit hunne posten te ontzetten, en aan de agenten van het Spaansch bestuur bij de verschillende mogendheden van het gebeurde een kort verslag heeft gezonden, om zoo het best alle verdichte verhalen voor te komen, doch met der daad zoo het schijnt, om de schuld dezer gruwelen van zich af te werpen. Volgens dit verslag had men sints lang in de hoofdstad de voorteekenen der gevreesde kwaal bespeurd, zonder dat dezelve echter merkbare vorderingen maakte. Geheel onverwacht echter brak de ziekte op den 16den met zulk eene hevigheid uit, dat het volk, van schrik bevangen, niet anders dacht dan dat het water der fonteinen vergiftigd was. Naauwelijks had zich dit gerucht verspreid, of deze misdaad werd door eenige rustverstoorders den monniken ten laste gelegd. Het kollegie der jesuiten werd aangevallen, en de meeste der bewoners om het leven gebragt. Drie andere kloosters ondergingen hetzelfde lot, tot eindelijk de gewapende magt toeschoot en de rust hersteld werd. Een dertigtal der schuldigen zijn in hechtenis genomen. De raad van bestuur heeft onmiddellijk, in naam der koningin-regentes, eene proclamatie uitgevaardigd, om het volk van deszelfs vooroordeel terug te brengen. – Op den 20sten had eene voorloopige vergadering der afgevaardigden plaats, die echter door niet meer dan 70 leden werd bijgewoond.

— De hertog *van Montebello* tot nu toe Fransche gezant aan het hof van Denemarken, is in dezelfde betrekking naar Stokholm verplaatst.

— Als de eerste plegtigheid der revolutie-dagen werd heden middag ten stadhuize het huwelijkskontrakt der twaalf paren onderteekend, die door het stedelijk bestuur uit de civiele lijst eene bruidschat is toegelegd.

— Heden, uithoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 30sten Julij.

Gisteren morgen ten zeven ure heeft Z. M. de residentie verlaten zich naar het Loo begevende. Hoogstdezelve wordt aanstaanden zondag te 's Hage terug verwacht, en zal dingsdag naar het Leger vertrekken, om de troepen in oogenschouw te nemen.

— Volgens berigt van Z. Exc. den minister van Finantien, zal er op den 2den Augustus aanstaande, andermaal eene uitloting plaats hebben van 2000 nummers, ieder voor een kapitaal van *f* 1000, schatkist-billetten, rentende 6 ten honderd, om den eersten September 1834 te worden afgelost.

— Van Hamburg komende zijn dezer dagen te Amsterdam gearriveerd de heeren graaf *Ernest de Talleyrand Périgord* en de burggraaf *Louis de Talleyrand Périgord*.

— Eergisteren en gisteren is voor het hof van assises der provincie Zuid-Holland te 's Hage de zaak behandeld van *A. Schoenmaker* en *E. Ludewig*, ter zake van diefstal met *alle* de verzwarende omstandigheden, gepleegd in de Roomsch Katholijke kerk te Hillegom, in staat van beschuldiging gesteld. Namens den procureur-generaal was de doodstraf tegen dezelve geëischt. Bij arrest zijn de beide beklaagden aan diefstal met de vier verzwarende omstandigheden en, uithoofde van vroegere veroordeelingen, aan herhaling van misdaad schuldig verklaard. Het was den hove niet gebleken dat derzelver diefstal met behulp van wapenen was bedreven. De schuldig verklaarden zijn veroordeeld tot geeseling, brandmerk, met den strop om den hals, en een confinement van twintig jaren.

— Men verzekert dat aan het verzoek om eene stoomvaart op het Haarlemmermeer van Leiden naar Amsterdam aan te leggen, vooreerst geen gevolg zal gegeven worden.

Het reeds sedert een vrij geruimen tijd geloopen hebbende gerucht, dat Z. M. zoude besloten hebben de schutterijen met onbepaald verlof naar hare haardsteden te doen terug keeren, heeft zich dan, in het besluit Zr. M. van 25 dezer, gisteren door ons medegedeeld, bevestigd gezien. Als een gevolg daarvan kan men de oplossing van de reserve-divisie van het leger te velde te gemoet zien, terwijl daarentegen de brigade, onder bevel van den generaal *Favauge*, thans in Gelderland, Overijssel en Groningen in bezetting, naar de meeste waarschijnlijkheid, naar het leger in deze provincie zal oprukken.

Uit dezen maatregel, door het hoog bewind genomen, volgt natuurlijk de vraag: zijn onze zaken dan geschikt? Ofschoon het zich veronderstellen laat, dat deze eene min of meer gunstige wending hebben gekregen, gelooven wij echter dat deze vraag vooreerst nog met *neen* moet beantwoord worden. In dezen stand van zaken zal men dus, in het opgemeld besluit, een vernieuwd bewijs vinden, dat Z. M., steeds zoowel voor de burgerlijke als staatkundige belangen van zijn volk zorgende, de eerste zich voordoende gelegenheid niet heeft laten voorbij gaan, om aan een reeds lang gekoesterd verlangen, doch tot heden door de omstandigheden niet gedoogd, te voldoen. De aanmerkelijke vermindering van het leger te velde, waardoor reeds aanzienlijke bezuinigingen zijn daargesteld, zal thans, gelijk wij reeds in den aanvang dezer maand deden gevoelen, door nog meerdere worden achtervolgd, welke zullen voortspruiten en uit het algemeen verlof der schutterijen, en uit de nieuwe organisatie van het leger, noodzakelijk geworden, aangezien de verdediging onzer grenzen nu alleen aan onze staande armee zal worden toevertrouwd, en blijkens het voormeld besluit van Z. M. dan ook reeds bepaald.

Insgelijks wordt er ook gesproken van de wederopening der mi-

litaire akademie, echter op eene min grootere schaal dan de vorige. Er is, in 't kort, veel nieuws, het krijgsbeheer betreffende, en staat ons nog meer te wachten.

Al deze maatregelen, eenvoudig bij eene oppervlakkige beschouwing, worden, bij nader inzien, van bijzonder gewigt. Het is te hopen dat men tot dezelve overgaande ook op de schutterijen bedacht geweest zij. Bijna vier jaren hebben onze schutterijen, gemeenlijk met het leger, op de grenzen van den bedreigden staat gestaan, en eenmaal hebben zij deze grenzen overschreden om voor de regten van Vorst en Vaderland haar bloed te storten. Zij hebben zich daardoor de erkentelijkheid van beiden waardig gemaakt, en wij twijfelen er niet aan, of zulks zal in het geheugen zijn bewaard gebleven, en de terugkomst en ontvangst daarvan de blijken dragen. Het is toch van wezenlijk belang, welke de indrukken zijn, die de brave verdedigers onzer regten met zich in hunne haardsteden voeren; en veel zal tot de leiding daarvan kunnen bijdragen, wanneer men, bij de openbare erkentelijkheid, tevens niet uit het oog verliest, dat er omstandigheden kunnen komen, waarin men op nieuw de vaderlandsliefde, de trouw en gehechtheid aan onze instellingen zoude moeten inroepen; menige zwarigheid, door eene lange afwezendheid uit verschillende beroepen en betrekkingen voortgesproten, zal, door het in acht nemen daarvan, uit den weg worden geruimd, en men daardoor ook aan de zijde der schutterijen die schikking naar de omstandigheden opmerken en die algemeene medewerking, om de inzigten der regering tot 's lands welzijn te bevorderen, waarvan dezelve in onze dagen zulke schitterende bewijzen hebben gegeven.

Ook de aangelegenheden en belangen van het staande leger zullen nu voortaan een onderwerp van hooge belangstelling worden, en met verlangen worden de beschikkingen door de regering deswege genomen, te gemoet gezien; dezelve heeft thans leeren inzien, van hoeveel gewigt het is, dat de krijgsmansgeest ook in vredestijd niet insluimere, en dat men in tijden van beraad het leger voor den krijg moet voorbereiden. De Europesche aangelegenheden zijn bovendien ook niet van dien aard, dat men gerust en te vreden kan inslapen, met hetgeen tot nu toe behouden is gebleven. Met vertrouwen zien wij dan de openbaarmaking der genomen maatregelen van onze hooge regering te gemoet.

Ter Antwerpsche beurs van gisteren waren genoteerd: Belg. 97; Braz. 77; Sp. perpet. 61,62; 3 pCt. 41; Uitgest. 16¾,17; Cortes 33¼; Napels 87⅞; Rom. L. 94½; Certif. 95½

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 27sten Julij.

Z. H. de Kroonprins van Hessen is gisteren met de gravin *van Schaumburg*, van Kassel komende, alhier afgestapt, om zich voorts naar de Hollandsche zeebaden, te Scheveningen, te begeven.

— De regerende Hertog van Nassau is den 24sten julij alhier doorgereisd, met voornemen om zich naar de zeebaden van Nordernei te begeven.

— Volgens berigt uit Dresden van den 21sten julij was de Koningin van Wurtemberg daags te voren aldaar gearriveerd en werd de Koningin van Engeland aldaar verwacht.

— Naar men uit het Hanoversche verneemt, zal de ontworpen aanleg van eenen ijzeren spoorweg tusschen Hanover en de Hanzesteden thans werkelijk worden tot stand gebragt.

— De Zwitsersche landdag heeft op den 22sten dezer de zaak der uitgewekenen, wier verwijdering door de aangrenzende staten gevorderd werd, behandeld; de beraadslagingen over dit belangrijk onderwerp hebben van des morgens ten acht, tot des middags ten vier uren geduurd, en is eindelijk met eene beslissende meerderheid het door het voorzittend kanton gehouden gedrag in allen deele goedgekeurd.

— Te Weenen waren den 19den genoteerd: 5 pCt. Metall. 98⅞; 4 pCt. 90; Bankactien 1247.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 27sten Julij.

In de zitting van het Lagerhuis van gisteren, is de derde lezing van de wet tot beteugeling der woelingen in Ierland met 82 tegen 21 stemmen doorgegaan; zoodat deze wet thans in dat huis haar beslag erlangd heeft.

— Te Nottingham is een der leden van het ministerie, sir *John Hobhouse*, met eene aanzienlijke meerderheid tot parlements-lid verkozen. Deze verkiezing heeft de algemeene aandacht meer dan gewoonlijk tot zich getrokken, omdat de bekende *Daniel O'Connell*, die zich tot nu toe meer uitsluitend met de Iersche zaken plagt te bemoeijen, daarin de hand gehad heeft, en het mogelijke heeft gedaan, om in die stad een radikaal te doen benoemen. Het is bij de stemming voorbeeldeloos onrustig toegegaan, en sir *John Hobhouse* is, toen hij zich van de stelling wilde doen hooren, niet slechts niet aan het woord kunnen komen, maar zelfs in levensgevaar geweest. Bij eene andere parlementsverkiezing, te Sudbury, heeft den 25sten, eene zeldzaam voorkomende omstandigheid plaats gehad. Beide de kandidaten, waarvan de een tot de ministeriele, de ander tot de Tory-partij behoorde, hadden 263 stemmen erlangd. De burgemeester verklaarde zich voor den Tory-kandidaat, sir *E. Barnes*, en deed daardoor de schaal te diens behoeve overslaan. Bij het bekendmaken van dezen uitslag is het insgelijks tot eene vechtpartij gekomen.

— Op de Londensche beurs van den 26sten Julij zijn de 3 pCt. gecons. 90⅝; de 5 pCt. Nederl. Werk. Schuld 98⅜ à ½; en de 2½ pCt. 51⅜ à ½ gebleven.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

(Door de uitgave op heden eener halve vels Courant hebben wij de overige Berigten tot de volgende mededeeling, in onze Courant van Zondag en Maandag eerstkomende, moeten verschuiven.)

NEDERLANDEN. — De gewone jaarlijksche openbare vertooning der proeven van gemaakte vorderingen door de Kweekelingen van het *Instituut van Doofstommen* te *Groningen*, en de uitdeeling der prijzen aan dezelven heeft op den 23 dezer op de gewone wijze plaats gehad. De Voorzitter der Hoofddirectie, Mr. H. O. FEITH, opende en bestuurde de plegtigheid, door in eene voorafspraak de talrijke aanwezigen op het eigenaardige van het onderwijs aan Doofstommen opmerkzaam te maken, en vervolgens de onderscheidene proeven der Leerlingen door toepasselijke aanmerkingen te doen voorafgaan. De Kweekelingen vertoonden hunne schriften en teekeningen, gaven vervolgens bewijzen van hunne vaardigheid, om woorden door teekenen uit te drukken, en van hunne vorderingen in het spreken, waarna de doofstomme Onderwijzer BEERS, in de taal der gebaren, eene korte aanspraak en vermaning rigtte aan de Kweekelingen, die bij deze gelegenheid het Instituut zouden verlaten, welke door dezen, met even veel juistheid als vaardigheid, terstond werd opgeschreven. Om verder van de uitdrukking en juistheid van de taal der teekenen of gebaren een denkbeeld te geven, gaven eenige van de Jongens-Kweekelingen eene voorstelling van het eerste gedeelte der geschiedenis van JOZEF. Nadat vervolgens nog al de Kweekelingen de proeven van hun ambacht of handwerk vertoond hadden, werd de lijst der bevorderingen gelezen, en werden door den Heer Dr. C. GUYOT de *prijzen* aan de Kweekelingen uitgereikt, bestaande deels in Boekgeschenken, deels in voorwerpen voor hun ambacht of handwerk dienstig. *Achttien* Kweekelingen werden, als bekwaam om in de maatschappij te verkeeren, ontslagen; *acht* derzelven, tot de Hervormden behoorende, waren onderwezen door den Heer Predikant C. H. VAN HERWERDEN, CHzn., en hadden bij denzelven de belijdenis van hun geloof afgelegd; *acht* Roomsch-Katholijken waren door den Heer Pastoor J. VAN DER BURG onderwezen en tot de eerste H. Communie toegelaten, en *twee*, tot het Luthersche Kerkgenootschap behoorende, waren onderwezen en aangenomen door den Heer Predikant G. ECKHART. De Voorzitter besloot deze altijd treffende plegtigheid door eene korte aanspraak, waarin hij betuigde de bijzondere goedkeuring der Hoofddirectie aan de Onderwijzers, en waarin hij tevens den dank der Hoofddirectie toebragt aan de Werkbazen, die hunne pogingen zoo bereidwillig ondersteunden, door de Kweekelingen tot het aanleeren van een nuttig bedrijf behulpzaam te zijn. Zoo staafde deze voortreffelijke inrigting op nieuw hare erkende nuttigheid. — Wij vernemen, dat ook nu wederom al de bij het Instituut bekende Doofstommen in ons Vaderland, die de jaren ter opneming bereikt hebben, ten getale van *veertien*, tegen de maand September zijn opgeroepen, om in hetzelve opgenomen te worden. In ons Vaderland - dank zij der krachtvolle ondersteuning van den Koning en der weldadigheid van de Nederlanders - wordt ieder, voor onderwijs vatbare, Doofstomme voor de Maatschappij tot een bruikbaar lid en voor hem zelven tot een redelijk, zich zijner pligten jegens God en zijne naasten bewust mensch gevormd. — Op den 26sten is op den Franschen Schouwburg te 's Gravenhage ten eersten male, na de heropening van het Tooneel, het bekende Zangspel *Robert le Diable* ten tooneele gevoerd, welke voorstelling bij voortduring door een talrijk publiek wordt bijgewoond. Bij de vertooning van dit stuk, waarin men de voornaamste rollen in deze residentie reeds door den Parijschen eersten Acteur ADOLPHE NOURRIT, en vervolgens door CHOLLET en PREVOST meesterlijk heeft zien vervullen, hebben alle de Tooneelisten op nieuw gewedijverd, om *Robert* met allen mogelijken luister uit te voeren, zoodat allen herhaaldelijk luide blijken van goedkeuring van de aanzienlijke aanwezige schare ontvingen, waaronder zich HH. KK. HH. Prins en Prinses FREDERIK en H. M. de Koningin van *Beijeren* bevonden. Deze voorstelling onderscheidde zich buitendien van alle vorige door de aanwezigheid van een bekwaam korps de ballet, hetwelk in twee der bedrijven, het publiek op zeer behagelijke dansen heeft vergast, en het tafereel, in het derde bedrijf voorkomende, tot het weder doen verdwijnen der heksenen, bijzonder, boven alle vroegere voorstellingen, heeft doen uitmunten. — Op zijne doorreize naar *Engeland*, bevindt zich, naar men verneemt, de kundige Virtuoos, de Heer WERNER, uit *Beijeren*, hier te lande. Blind geboren, vergoedt hij dit gemis door de gave van met zijne stem het geluid en de klanken van alle instrumenten na te bootsen. Deze bijzondere Kunstenaar heeft allerwege, zoowel in *Duitschland*, als in *Frankrijk* en *Engeland*, den meesten roem verworven, en de grootste bewondering opgewekt. Terwijl WERNER bij ons hier te lande, de geneeskundige hulp, tot herkrijging van zijn gezigt beproeft, zal hij zich, des verlangd wordende, voor de liefhebbers en beminners der Toonkunst doen hooren, en wij houden ons verzekerd, dat hij, even als nu laatstelijk nog te *Middelburg*, ook overal elders de tevredenheid des publijks in de hoogste mate zal wegdragen.

162ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

VIJFDE KLASSE.

Elfde Trekking. N°. 20914, ƒ 1000.
Maandag „ N°. 16900, ƒ 1000. N°. 16014, ƒ 1000.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.